نام و نام خانوادگی:	بنام خدا	مدت امتحان: ۷۰ دقیقه
کلاس	اداره آموزش و پرورش شهرستان شوش دانیال (ع) **دبیرستان غیردولتی متوسطه دوم سرای دانش نو** امتحانات نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴ درس علوم و فنون ۳	ساعت شروع: ۸:۰۰ مهر دبیرستان تاریخ: ۱۴۰۴ / ۱۰ / ۰۳

ردیف	سؤالات	نمره
	الف) تاریخ ادبیات (۲نمره)	
۱	یکی از عوامل مؤثر در ایجاد نهضت بازگشت ادبی را بنویسید.	/۲۵
۲	هر یک از توصیفات زیر، مربوط به کدام شاعر یا نویسنده است؟ (در ستون سمت چپ یک مورد اضافه است.) الف) او اولین کسی است که در ایران به نوشتن نمایشنامهٔ فارسی پرداخت. ب) او علاوه بر آشنایی عمیق با زبان فارسی و ادبیات کهن، با زبان حماسی و در سبک خراسانی شعر می‌سرود. ۱) دهخدا ۲) ملک‌الشعرا بهار ۳) میرزا آقا تبریزی	/۵
۳	توضیح زیر کدام یک از شخصیّت‌های ادبی دورهٔ «بیداری» را معرفی می‌کند؟ قبل از او سبک نویسندگان فارسی با تصنع همراه بود. او با تغییر سبک نگارش، تکلّف را در نثر از بین برد و مسائل عصر را با کاربرد زبان و اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و به سبک گلستان سعدی نوشت. الف) دهخدا ☐ ب) ادیب الممالک فراهانی ☐ ج) میرزادهٔ عشقی ☐ د) قائم مقام فراهانی ☐	/۲۵
۴	درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید. الف) هدف انجمن ادبی خاقان، رها کردن شعر از تباهی و انحطاط اواخر دورهٔ صفوی و دوره‌های بعد از آن بود. الف) درست ب) نادرست ب) میرزادهٔ عشقی، شاخص‌ترین شاعر دورهٔ بازگشت است. الف) درست ب) نادرست	/۵
۵	کتاب «سرگذشت حاجی بابای اصفهانی» اثر کیست؟ چه کسی آن را ترجمه کرد؟	/۵
	ب) سبک‌شناسی (۲نمره)	
۶	از جمله موضوعاتی، که در کنار تعلیم و تربیت نوین و همگانی مورد توجه نویسندگان، قرار گرفت، کدام است؟ الف) دشمنی با استعمار ب) حقوق زنان ج) آزادی طلبی د) تجددخواهی	/۲۵
۷	**پاسخ کوتاه دهید:** الف) یکی از شاخه‌های ارزنده و چشم‌نواز نثر عصر بیداری، را بنویسید. ب) از بارزترین ویژگی‌های ادبیات دورهٔ بیداری چیست؟ ج) یکی از ضعف‌های تکنیکی در اغلب داستان‌های دوران مشروطه را بنویسید.	/۷۵
۸	یکی از ویژگی‌های «زبانی» شعر عصر بیداری را بنویسید.	/۲۵
۹	در شعر «ملک‌الشعرا بهار» و «ادیب الممالک فراهانی» به چه قالب‌های بیشتر توجه می‌شده است؟ الف) قصیده و مثنوی ب) غزل و قطعه ج) مستزاد و چهارپاره د) چهارپاره و ترجیع‌بند	/۲۵
۱۰	نام دوتن از شاعران عصر بیداری را که به کارگران و ضعیفان توجه داشتند، بنویسید.	/۵
	ج) موسیقی شعر (۶نمره)	
۱۱	واژهٔ «خوش آهنگ» را یک بار با حذف همزه و یک بار بدون حذف همزه، تقطیع هجایی کنید. الف) با حذف همزه: ب) بدون حذف همزه:	/۵

www.kanoon.ir

Scanner by Droid-Veda

نام و نام خانوادگی:	بنام خدا	مدت امتحان: ۷۰ دقیقه
کلاس	اداره آموزش و پرورش شهرستان شوش دانیال (ع) **دبیرستان غیردولتی متوسطه دوم سرای دانش نو** امتحانات نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴ درس علوم و فنون ۳	ساعت شروع : مهر دبیرستان تاریخ : ۱۴۰۴/۱۰/۳

۱۲	در نمونه‌های زیر به گونه‌ای که بین کمانک تقطیع شده‌اند،ا ز کدام نوع اختیار شاعری استفاده شده است؟ الف) پهانه (U--): ب) ساقی ما (-UU-):	/۵
۱۳	وزن کدام مصراع **ناهمسان** است؟ الف) دنیا نیرزد آن که پریشان کنی دلی ب) غلغله‌زن چهره نما تیز پا	/۲۵
۱۴	کدام گزینه با مصراعِ «در چاره‌گری زبان کشیدند» هم‌وزن نیست؟ (سعی کنید، از طریق گوش و بدون تقطیع پاسخ دهید!) الف) ای دیو سپید پای در بند ب) از کردهٔ خویش پشیمانم ج) اندیشه فراخ و سینه تنگ ست د) در دام فتاده آهویی چند	/۵
۱۵	بیت زیر را تقطیع کنید؛ نشانه‌های هجایی و وزن‌واژه‌ها را بنویسید. شفای این دل بیمار جز لقای تو نیست طبیب جانِ خرابم کسی ورای تو نیست پایه‌های آوایی نشانه‌های هجایی وزن‌واژه	۲/۲۵
۱۶	نشانه‌های هجایی بیت زیر را به دو صورت برش بزنید؛ پس از تعیین پایه‌های آوایی، وزن هر یک را بنویسید. دریاب که مبتلای عشقم آزاد کن از بلای عشقم وزن اول: وزن دوم:	۱
۱۷	در بیت زیر دو اختیار شاعری «زبانی»، نشان دهید. تو کجایی تا شوم من چاکرت چارقت دوزم کنم شانه سرت	۱
	د) زیبایی‌شناسی (۶نمره)	
۱۸	در بیت‌های زیر، کدام آرایهٔ «معنوی» به صورت بارز، دیده می‌شود؟ الف) یا رب این آتش که بر جان من است سرد کن زان سان که کردی بر خلیل ..... ب) حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی «من از آن روز که در بند توام آزادم» ..... ج) منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش من انس به سرو و گل و بادام گرفتم	۱/۵
۱۹	بیت زیر کدام آرایهٔ ادبی را نشان می‌دهد؟ دانستهٔ تاریخی خود را در مورد آن بنویسید. حرفی است، این که خضر به آب بقا رسید زین چرخ دل سیه، دم آبی ندید کس	/۵
۲۰	در بیت زیر آرایهٔ «تضمین» را دقیقاً مشخص کنید؛ و بنویسید حافظ از کدام شاعر تضمین کرده است؟ خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی	/۵
۲۱	آرایهٔ «تناقض» را در بیت زیر مشخص کنید و دلیل تشخیص خود را بنویسید. گوش ترحّمی کو کز ما نظر نپوشد دست غریق یعنی فریاد بی‌صداییم	/۵

www-kanoon.ir

نام و نام خانوادگی: کلاس	بنام خدا اداره آموزش و پرورش شهرستان شوش دانیال (ع) **دبیرستان غیردولتی متوسطه دوم سرای دانش نو** امتحانات نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴ درس علوم و فنون ۳	مدت امتحان: ۷۰ دقیقه ساعت شروع : مهر دبیرستان تاریخ : ۱۴۰۴/۱۰/۰۳

۲۲	با توجه به ابیات زیر به پرسش‌ها، پاسخ دهید: ۱) به روز نبرد آن یل ارجمند به شمشیر و خنجر به گرز و کمند ۲) برید و درید و شکست و ببست یلان را سر و سینه و پا و دست الف) نوع «لف و نشر» به کار رفته در این ابیات را بنویسید. ب) در مصراع دوم **بیت دوم**، «نشر دوم و نشر سوم » را بیابید و بنویسید. ج) «لفِ» متناسب با واژهٔ «ببست» را بر اساس بیت اول بنویسید.	۱/۵
۲۳	در شعر زیر، دو شبکهٔ معنایی مراعات نظیر بیابید و دقیقاً مشخص کنید. چون در این میدان نداری دست و پایی همچو گوی اختیار سر به زلفِ همچو چوگانش گذارا	۱/۵
	ه) نقد و تحلیل نظم و نثر (۴نمره)	
۲۴	با توجه به شعر زیر از «ملک‌الشعرا بهار» به پرسش‌ها پاسخ دهید: از مُلک ادب حکم‌گزاران همه رفتند شو بار سفر بند که یاران همه رفتند آن گَرد شتابنده که در دامن صحراست گوید چه نشینی که سواران همه رفتند داغ است دل لاله و نیلی است برِ سرو کز باغ جهان لاله عذاران همه رفتند یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران تنها به قفس ماند، هزاران همه رفتند خون بار بهار از مژه در فُرقت أحباب کز پیش تو چون ابر بهاران همه رفتند الف) ویژگی«فکری» شعر را بنویسید. (۳مورد) ب) آرایهٔ ادبی در این ابیات پیدا کنید و بنویسید. (۳مورد)	۱/۵
۲۵	شعر زیر را در سطح «ادبی» بررسی کنید. گریه را به مستی بهانه کردم شکوه‌ها ز دست زمانه کردم آستین چو از چشم برگرفتم سیل خون به دامان روانه کردم از چه روی چون ارغنون ننالم از جفایت ای چرخ دون ننالم چون نگریم ز درد و چون ننالم دزد را چو محرم به خانه کردم؟	/۵

www-kanoon-ir

Scanner by Droid-Veda

نام و نام خانوادگی:	بنام خدا	مدت امتحان: ۷۰ دقیقه
	اداره آموزش و پرورش شهرستان شوش دانیال (ع)	ساعت شروع :
کلاس	**دبیرستان غیردولتی متوسطه دوم سرای دانش نو**	مهر دبیرستان
	امتحانات نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴	تاریخ: ۰۳/ ۱۰/ ۱۴۰۴
	درس علوم و فنون ۳	

۲۶	متن زیر از کتاب «چرند و پرند» است. بر اساس آن به سؤالات مطرح شده، جواب دهید:	
	آخر یک شب تنگ آمدم. گفتم:«ننه!» گفت: «هان». گفتم:«آخر مَردم دیگر هم زن و شوهرند: چرا هیچ کدام مثل تو و بابام شب و روز مثل سگ و گربه به جان هم نمی افتند؟ گفت: «مرده شور کمال و معرفتت را ببرد با این حرف زدنت که هیچ وقت به پدر ذلیل شـــده ات نگفتی از این جا ـ پاشـــو، آن جا بنشـــین». گفتم : خوب ، حالا جواب حرف مرا بده. گفت : « هیچی، ستاره‌مان از اوّل مطابق نیامد». گفتم:« چرا ستاره‌تان مطابق نیامد؟» گفت:«محض این که بابات مرا به زور برد.» گفتم: ننه! به زور هم زن و شوهری می شد؟ گفت: «آره، وقتی که پدرم مرد، من نامزد پسر عموم بودم. پدرم دارایی‌اش بد نبود؛ الاّ من هم وارث نداشـــت. شـــریک الملکش می‌خواســـت مرا بی‌حق کند؛ من فرســـتادم پی همین مرد که وکیل مدافعه بود که بیاد با شریک الملک بابام برود مرافعه. نمی‌دانم ذلیل شده چه طور از من وکالت نامه گرفت که بعد از یک هفته چ سبید که من تو را برای خودم عقد کرده ام.	
	الف) سه ویژگی زبانی نثر بیداری را در متن بیابید و بنویسید.	۷۵/.
	ب) سه خصوصیت فکری نثر «دورهٔ بیداری» را بر اساس این متن، بیان کنید.	۷۵/.
	ج) دو ویژگی ادبی از متن پیدا کنید و بنویسید.	۵/.
	پیروز باشید. ایزدی	

Scanner by Droid-Veda